

14. Het drama van de familie Schut. Uit het boek "Een dorp in de oorlog" van Frans Beks en Piet Machielsen

Bernard Schut

Duitse deserteurs op Balsvoort

Op het laatst van de tweede wereldoorlog heeft zich een groot drama afgespeeld bij de familie Schut. De weduwe Schut woonde op de boerderij 'Balsvoort' gelegen op de grens Oirschot/Oisterwijk. Zij woonde daar met drie ongetrouwde zoons. De getrouwde zoon van de weduwe, Bernard, woonde met zijn vrouw en drie jonge kinderen aan de Evenheuvel, een zijstraat van de Oude Grintweg. Die getrouwde zoon moest daar evacueren en trok bij zijn moeder op de boerderij 'Balsvoort' in. Op de zolder van de boerderij 'Balsvoort' lagen zes Duitse soldaten, die door het Oisterwijkse verzet werden bewaakt. Een van de zoons vond dat veel te riskant en vroeg aan het Oisterwijkse verzet om die Duitse soldaten ergens anders onder te brengen. Het verzet nam ze mee, maar in plaats van ze ergens anders onder te brengen, lieten ze de Duitse soldaten in het donker ergens in de bossen vrij en vertelden dat niet aan de familie. Dat geschiedde rond de eerste oktober 1944.

De deserteurs werden opgepikt door Duitse soldaten

Op 4 oktober 1944 werden deze Duitse deserteurs echter opgepikt door Duitse soldaten. Waarschijnlijk hebben de deserteurs verteld waar en op welke boerderij zij gezeten hebben. Op de boerderij 'Balsvoort' waren meer evacués. Op vrijdagmorgen 6 oktober waren de evacués in de buurt bezig een schuilplaats te graven om daar eventueel hun kostbare spulletjes in te verstoppen. Voor het geval dat ze opnieuw moesten vluchten. Bernard was een paar honderd meter verder bezig bomen te kappen voor de afdekking van de schuilplaats. Plotseling stonden daar drie haveloos uitziende Duitse soldaten. Met stoppelbaarden en gekleed in versleten uniformen. Een ervan sprak Nederlands. Zij vertelden dat ze gedeserteerd waren en zich aan het verzet wilden overgeven. Bernard nam ze mee naar de boerderij en daar spraken Bernard en Hein met de 'deserteurs' over het naderende einde van de oorlog. Hein nam ze mee om ze weg te brengen naar het verzet. Onderweg werd hij echter onder bedreiging van een vuurwapen teruggestuurd met de mededeling dat zij de weg zelf wel konden vinden. Het was een list.

De list van de schijn-deserteurs

Onwetend wat die middag nog verder zou gebeuren ging Hein naar huis. Diezelfde dag nog om drie uur 'smiddags werd de boerderij omsingeld door Duitse soldaten. De 'deserteurs' van die morgen waren erbij. Ditmaal keurig in uniform. Iedereen op de boerderij moest naar buiten en tegen de gevel gaan staan. Bernard en Hein moesten naar voren komen en werden afgevoerd. Even later hoorden ze twee schoten. Kort daarop verschenen drie Oirschottenaren bij de boerderij, kennelijk afkomend op de schoten en toen ze zagen wat daar gebeurde, vluchtten ze. Een van hen lukte dat niet en

werd meegenomen in de richting waar de schoten vandaan kwamen. Toen de Duitsers de boerderij hadden doorzocht, vertrokken ze.

Vermoord

Een dag later zag iemand dat er twee geboeide mannen naar het Aderven in Oisterwijk werden gedreven. Hij hoorde een salvo schoten en wist dat het niet pluis was. Hij lichtte het Oisterwijkse Rode Kruis in en die gingen op zoek naar de lijken. Toen die opgegraven waren bleken het Hein Schut te zijn en een zekere G. Schellen. Deze laatste was elders opgepakt en bleek ook contact gehad te hebben met de Duitse 'schijn-deserteurs'.

Waar is Bernard?

Niemand wist waar Bernard was. Men dacht dat hij ter plekke was doodgeschoten. Op 2 november 1944, bijna een maand later, werd een grote zoektocht gehouden. Met als treurig resultaat dat zijn lijk, verscholen onder wat bladeren, was gevonden in een kuil.